

Nazwa przedmiotu/modułu:	Biomedyczne podstawy rozwoju					
Nazwa angielska:	Biomedical bases of development of human					
Kierunek studiów:	Pedagogika					
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/I-go stopnia – licencjackie					
Profil studiów	praktyczny					
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Przyrodniczo-Techniczny					
Opracował:	dr Wiktor Dzygóra					
I Formy zajęć, liczba godzin						
Semestr	W	C	L	WR	Łącznie	ECTS
1	15				15	1
II Cel przedmiotu:						
<p>C1. Zapoznanie z pojęciem rozwoju biologicznego, dyscyplinami naukowymi zajmującymi się rozwojem biologicznym, aspektami rozwoju człowieka, czynnikami determinującymi rozwój fizyczny i psychomotoryczny człowieka ze szczególnym uwzględnieniem stylu życia i kultury zdrowotnej.</p> <p>C2. Omówienie zjawiska akceleracji rozwoju biologicznego człowieka na wybranych przykładach, wskazując na jego przyczyny oraz następstwa w postaci występujących zagrożeń obserwowanych we współczesnej szkole. Zapoznanie z etapami rozwoju biologicznego człowieka, najczęściej występującymi zaburzeniami rozwojowymi, ich przyczynami oraz metodami kontroli i oceny rozwoju fizycznego, jak i ich znaczeniem w praktyce szkolnej i profilaktyce.</p> <p>C3. Omówienie charakterystycznych cech rozwoju fizycznego i psychomotorycznego w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym (lateralizacja ciała), wczesnym (lateralizacja ciała) i późnym wieku szkolnym, okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. Przedstawienie rozwoju psychoseksualnego, struktury zmian fizycznych i psychicznych we wczesnym i późnym wieku szkolnym, okresie adolescencji i dorastania. Zapoznanie z pojęciem dojrzałości fizycznej, społecznej i emocjonalnej.</p> <p>C4. Zapoznanie z rozwojem procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralnym na poszczególnych etapach edukacyjnych oraz rozwojem i kształtowaniem się osobowości.</p>						
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:						
Znajomość treści programowych, nabyte umiejętności intelektualnej i sensomotoryczne oraz kompetencje na IV poziomie kształcenia (liceum i technikum).						
IV Oczekiwane efekty uczenia się:						
<p>EU 1. Zna pojęcie rozwoju biologicznego i dyscypliny naukowe zajmujące się rozwojem osobniczym, potrafi przedstawić aspekty rozwoju człowieka i jego charakterystyczne cechy na poszczególnych etapach edukacyjnych. Posiada wiedzę z zakresu czynników determinujących rozwój fizyczny i psychomotoryczny człowieka, potrafi je scharakteryzować i dokonać ich wartościowania. Zna stan środowiska przyrodniczego i jego wpływ na rozwój. Docenia wartość zdrowego stylu życia i poziomu kultury zdrowotnej. Prezentuje postawę proekologiczną i prozdrowotną.</p> <p>EU 2. Potrafi wyjaśnić i opisać zjawisko akceleracji rozwoju, podaje jego przykłady i przyczyny, dostrzega jednocześnie zagrożenia z nim związane występujące we współczesnej szkole. Zna etapy rozwoju biologicznego człowieka, najczęściej występujące zaburzenia rozwojowe i ich przyczyny, potrafi wymienić i scharakteryzować metody kontroli i oceny rozwoju fizycznego, określić ich znaczenie w praktyce szkolnej i profilaktyce. Zna skutki wpływu świadomej aktywności ruchowej na sprawność i wydolność organizmu. Dostrzega, formułuje i rozwiązuje różnorodne problemy natury biomedycznej. Opisuje, analizuje, porównuje i interpretuje przebieg określonych procesów i zjawisk biomedycznych.</p>						

- EU 3. Potrafi opisać charakterystyczne cechy rozwoju fizycznego i psychomotorycznego oraz psychoseksualnego na określonych etapach rozwoju. Zna rozwój psychoseksualny, strukturę zmian fizycznych i psychicznych we wczesnym i późnym wieku szkolnym, okresie adolescencji i dorastania. Potrafi zdefiniować dojrzałość fizyczną, społeczną i emocjonalną.
- EU - 4. Zna i potrafi opisać rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny na poszczególnych etapach edukacyjnych oraz rozwój i kształtowanie się osobowości.

V Treści programowe:

Wyk.	Forma zajęć: wykład	Liczba godzin
1	Rozwój biologiczny człowieka jako przedmiot badań naukowych.	1
2	Aspekty rozwoju biologicznego człowieka i jego charakterystyczne cechy ze szczególnym uwzględnieniem etapów edukacyjnych.	1
3	Czynniki wpływające na rozwój biologiczny człowieka i ich charakterystyka.	2
4	Akceleracji rozwoju biologicznego, jej przyczyny i występujące zagrożenia związane z funkcjonowaniem współczesnej szkoły.	2
5	Periodyzacja rozwoju biologicznego człowieka. Metody badań kontroli i oceny rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz ich znaczenie w praktyce szkolnej. Najczęściej występujące zaburzenia rozwojowe i ich przyczyny.	3
6	Charakterystyczne cechy rozwoju fizycznego i psychomotorycznego na różnych etapach ontogenezy (okres niemowlęcy, ponimowlęcy, przedszkolny (lateralizacja ciała), wczesny (lateralizacja ciała) i późny wiek szkolny, okres adolescencji i wczesnej dorosłości). Rozwój psychoseksualny. Dojrzałość fizyczna a dojrzałość psychiczna, społeczna i emocjonalna.	3
7	Rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny na poszczególnych etapach edukacyjnych. Rozwój i kształtowanie się osobowości.	2
8	Kolokwium końcowe.	1
Suma godzin		15

VI Narzędzia dydaktyczne:

1	Środki multimedialne, slajdy, foliogramy, plansze.
---	--

VII Metody dydaktyczne

	1. Wykład problemowy. 2. Wykład konwersatoryjny. 3. Metoda problemowa. 4. Metoda sytuacyjna. 5. Dyskusja dydaktyczna.
--	---

VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)

F1	Oceny śródsesemestralne (częstkowe) studentów przejawiających szczególną aktywność podczas otwartych wykładów problemowych.(rozwiązywanie problemów, opis zjawisk i procesów biome-dycznych na przykładach, definiowanie pojęć, dokonywanie analizy porównawczej, interpretacji, wnioskowania, projektowania i in.).
F2	-
P	Kolokwium pisemne końcowe (styczeń/luty) obejmujące treści programowe wykładów.

IX Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Zajęcia programowe	15
Przygotowanie się do zajęć	4
Konsultacje(średnio na studenta)	6
Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	5
Suma	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

X Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Bartkowiak Z. – Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. WSiP, Warszawa 1986.
2. Birch A. – Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęctwa do dorosłości. WN PWN 2012.
3. Connor J.M. i wsp. – Podstawy genetyki medycznej. PZWL, Warszawa 1991..
4. G. Drewa, T. Ferenc: Podstawy genetyki dla studentów i lekarzy. Urban & Partner. Wrocław 2010.
5. Dźygóra W. – ŚRODOWISKO-CZŁOWIEK-ZDROWIE.Problemy ekologiczne i ekologiczno-zdrowotne. Wyd. Kolegium Karkonoskie. Jeleniej Górze 2009.
6. Jaczewski A. – Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. WSiP, Warszawa 2001.
7. Jopkiewicz A. – Biologiczne podstawy rozwoju człowieka. ITiE, Kielce 1995.
8. Radiukiewicz S. B. – Medycyna szkolna. PZWL, Warszawa 1996.
9. Sylwanowicz W. i wsp. – Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 1995.
10. Trempała J. – Psychologia rozwojowa człowieka.Podrecznik akademicki. WN PWN 2011.
11. Trześniowski R. – Zabawy i ry ruchowe. WSiP Warszawa 1995.
12. Wolański N. – Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. PWN, Warszawa 1983.
13. Wolański N. – Rozwój biologiczny człowieka. PWN, Warszawa 2006.
14. Jarygin W. – Biologia. PZWL, Warszawa 1991.

Literatura uzupełniająca:

1. Bartel H. – Embriologia dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2004.
2. Bugaj T. – Zdrowie publiczne. KTN, Jelenia Góra 1992.
3. Bugaj T. – Ekologia środowiskowa a zdrowie. KTN, Jelenia Góra 1996.
4. Passarge E. – Genetyka – ilustrowany przewodnik. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2004.

**XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI
PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO MWTOD ICH WERYFIKACJI**

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEU)	Cele przedmiotu	Treści programowe [wykłady]	Narzędzia dydaktyczne	Metody nauczania	Sposoby oceny
EU 1	K_W01,K_W03, K_W04 K_W05,K_W17, K_U03 K_U05,K_U14, K_U20, K_U26,K-K02, K_K05, K_K07, K_K08	C1	W. 1,2,3	1,2	1	F1
EU 2	K_W01,K_W03, K_W04 K_W05,K_W17, K_U03 K_U05,K_U14, K_U20, K_U26,K-K02, K_K05, K_K07, K_K08	C2	W. 4,5	1,2	3,4,5	F1
EU 3	K_W01,K_W03, K_W04 K_W05,K_W17, K_U03 K_U05,K_U14, K_U20, K_U26,K-K02, K_K05, K_K07, K_K08	C3	W. 6	1,2	2,3,5	F1
EU 4	K_W01,K_W03, K_W04 K_W05,K_W17, K_U03 K_U05,K_U14, K_U20, K_U26,K-K02, K_K05, K_K07, K_K08	C4	W. 7	1,2	1,5	P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

1. Zasady weryfikacji efektów kształcenia przedstawiane są studentom podczas pierwszych zajęć dydaktycznych.
2. Prowadzący udostępnia zainteresowanym studentom stosowne materiały dydaktyczne, w tym dotyczące efektów kształcenia w zakresie prowadzonego przedmiotu.
3. Student może uzyskać pełną informację związaną z procesem edukacyjnym podczas realizowanych konsultacji zgodnie z podanym do wiadomości harmonogramem.

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Projekty edukacyjne, materiały dydaktyczne i in. znajdują się w Pracowni Biologii Medycznej [s. 204/205].
2. Zajęcia z biologicznych podstaw rozwoju człowieka odbywają się w sali wykładowej (s. 202 lub 110).
3. Termin odbywania zajęć zgodny z planem w danym semestrze.
4. Konsultacje realizowane są zgodnie z harmonogramem w Pracowni Biologii Medycznej (s. 204) [w każdym semestrze harmonogram ulega zmianie].

